

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ І ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

З 22 по 25 січня 2012 р. у м. Донецьку та м. Святогірську пройшов XVIII Міжнародний науково-практичний семінар "Проблеми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і залучення іноземних інвестицій: регіональний аспект". Семінар був проведений Регіональним філіалом Національного інституту стратегічних досліджень в м. Донецьку, економічним факультетом, кафедрами "Міжнародна економіка" та "Прикладна економіка та бізнес-адміністрування" Донецького національного університету разом з Донецькою обласною державною адміністрацією, за підтримки Інституту економіки промисловості НАН України та Центром економічної освіти й консалтингу "Зовнішконсалт", а також Донецької торгово-промислової палати.

У роботі семінару взяли участь учені й фахівці України, близького й далекого зарубіжжя. Учасники семінару представляли наукові й освітні школи України (міст Києва, Донецька, Львова, Дніпропетровська, Тернополя, Луганська, Одеси, й інших) і наступних країн: Китаю, Польщі, США, Палестини, Росії, Білорусії, Болгарії, Нігерії, Туреччини, Анголи й ін.

Всього в роботі семінару взяли участь близько 130 осіб, представлено більше 250 доповідей.

Президія семінару

На семінарі обговорювалися проблеми:

- підвищення інвестиційної привабливості підприємств і регіонів, пошук шляхів рішення проблем, пов'язаних з діяльністю іноземних інвесторів на ринку України, сучасні методи розробки й аналізу інвестиційних проектів;

в.о. ректора Донецького національного університету, д.е.н., професор

- розробка стратегії підвищення конкурентоспроможності продукції й представлення її на внутрішні й зовнішні ринки з метою імпортозаміщення; структурні перетворення в галузях господарського комплексу України з метою підвищення їх конкурентоспроможності на зовнішніх ринках;

Вітання від імені директора Національного інституту стратегічних досліджень Єрмоласва А.В. проголошує заслужений економіст України, завідувач сектором Національного інституту стратегічних досліджень (м. Київ), д.н.держ.упр., професор Біла С.О.

- проблеми створення міжнародних транспортних коридорів і відповідної інфраструктури;
- реструктуризація галузей господарського комплексу України з урахуванням закордонного досвіду;
- розробка стратегії підвищення конкурентоспроможності продукції України й виходу її на внутрішні й зовнішні ринки з метою імпортозаміщення;

Амоша О.І., директор Інституту економіки промисловості НАН України, академік НАН України, д.е.н., професор

- проблеми функціонування спеціальних економічних зон, територій пріоритетного розвитку й технопарків й інших інноваційних структур у регіонах країни й галузях господарського комплексу; транскордонне співробітництво та формування евро регіонів; проблеми профілактики можливих корупційних проявів на територіях з особливим митним і податковим режимом;

Анісімов А.Є., начальник Головного управління регіонального розвитку, залучення інвестицій і зовнішньоекономічних відносин Донецької обласної державної адміністрації, к.е.н., доцент

- структурні перетворення в економіці України в умовах Євроатлантичної інтеграції; державні й митні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні;
- нові методи інтерактивного навчання й наукового аналізу, реалізація нових освітніх програм.
- маркетингова стратегія підприємств регіонів України на зовнішніх ринках.

Читжиков Г.Д., президент Донецької торгово-промислової палати, д.е.н., професор

- Організаційний комітет семінару поставив перед собою завдання:
- обмін практичним досвідом підприємців та результатами наукових досліджень українських і закордонних економістів щодо розширення зовнішньоекономічних зв'язків, розвитку інтеграційних, інвестиційних й інноваційних процесів;
 - розробка рекомендацій та їх передача керівним органам регіонів України, управлінням зовнішніх економічних зв'язків областей, Торгово-промисловим палатам, Уряду України, Адміністрації Президента України, Верховної Ради й посольствам іноземних

держав з питань реалізації Програм соціально-економічного розвитку України й науково-технічного розвитку Донецького й іншого регіонів на період до 2020 року в сфері пріоритетних напрямків залучення іноземних інвестицій і розширення практики ведення зовнішньоекономічної діяльності.

Черніченко Г.О., декан економічного факультету ДонНУ, д.е.н., професор

У ході розробки національної стратегії розвитку, що забезпечувала б глобальну інтеграцію України у світові економічні структури, необхідно повною мірою враховувати особливості процесу глобалізації і її суперечливий характер. Так, з одного боку, глобалізація небачено розширює можливості окремих країн щодо використання й оптимальної комбінації різноманітних ресурсів, їх більше глибокої й всебічної участі в системі міжнародного розподілу праці, з іншого боку - глобальні процеси значно загострюють конкурентну боротьбу, приводять до маніпулювання величезними фінансовими й інвестиційними ресурсами, які являють реальну загрозу для країн з низькими й середніми доходами.

Житомирський Ю.М., депутат Калінінської районної ради міста Донецька, заступник голови правління ПрАТ "Страхова компанія "Кремій"

Сучасна зовнішньоекономічна стратегія України може врахувати погоджене рішення наступних ключових проблем:

1. Узгодження й збалансування векторів інтеграції в ЄС і СНД з метою усунення розбіжностей між інструментами підтримки взаємовигідного економічного співробітництва. Національні економічні інтереси України з в:

- мінімізації втрат від розробки, дублювання й постійного корегування умов поглиблення економічного співробітництва в зазначених напрямках;

- конкретизації й інституціоналізації відносин із країнами ЄС і СНД, ОЧЕС та ГУАМ;
- збалансуванні присутності на внутрішньому ринку російських і світових транснаціональних компаній;

Лук'янович М.В., заступник завідувача кафедрою світової економіки й міжнародних валютно-фінансових відносин Фінансового університету при Уряді Російської Федерації, д.політ.н., професор

- стимулюванні розвитку науково-технологічних анклавів, розвитку технічної кооперації із країнами ЄС і СНД, ОЧЕС та ГУАМ, розширенні проектів у сфері інфраструктури;
- посиленні дієздатності організаційних структур, відповідальних за зовнішньоекономічне співробітництво.

Красва В.Ф., декан факультету менеджменту й маркетингу Господарської академії ім. Д.А. Ценова (Болгарія), доктор, професор

2. Забезпечення динамічного зростання економіки як бази для посилення здатності національних виробників протистояти зовнішньому конкурентному тиску. Пріоритетами формування конкурентоспроможності виступають:

- забезпечення більш високого, ніж у країнах ЄС і СНД рівня реального зростання ВВП;
- послідовне підвищення продуктивності праці у всіх галузях економіки та видах економічної діяльності;
- стимулювання ефективного використання внутрішніх сировинних, трудових і фінансових ресурсів для економічного зростання економіки;
- зниження рівня збитковості вітчизняних підприємств;
- мінімізація тіньової економіки шляхом стимулювання до легалізації господарської діяльності;

Вітання від ректора Маріупольського державного університету д.політ.н, професора Балабанова К.В. проголошує проректор з науковій роботі МДУ, к.е.н., професор Булатова О.В.

- забезпечення стабільності, прозорості й ефективності державних фінансів, особливо в сферах оподаткування й бюджету;
- підвищення платоспроможності як суб'єктів господарювання, так і населення з метою активізації внутрішнього ринку;

Негру І.К., к.е.н., доцент Молдавської економічної академії, Кишинів, Молдова

- стимулювання розвитку внутрішнього ринку, реалізація цілеспрямованої політики цінового збалансування, впровадження уніфікованих загальноприйнятих інструментів і методів регулювання попиту та пропозиції для формування сприятливої кон'юнктури, впровадження моніторингу щодо конкуренції між іноземними та національними виробниками;
- збалансована підтримка інноваційних виробництв, стимулювання поглиблення взаємозв'язку наукових досліджень і виробництва;
- реструктуризація національного ринку праці в напрямки збільшення частки конкурентноздатної й мобільної робочої сили й зосередження високопродуктивних робочих місць в Україні;

Березовський В.В., директор міжнародного центра розвитку соціально значимих проектів "Святі лаври Русі православної" (м. Москва, Російська Федерація)

- підвищення ділової активності дрібного й середнього бізнесу.
3. Встановлення критеріїв паритетного співробітництва відповідно до європейським і світовим стандартам виробництва, рівня і якості життя. Головними економічним інтересами є:
- обґрунтування й приведення у відповідність технічних, технологічних, фінансових, соціальних параметрів України до світових аналогів, які забезпечують стратегічні позиції на внутрішніх і зовнішніх ринках;
 - визначення більш ефективної й стратегічно орієнтованої галузевої структури економіки;
 - розробка спеціалізованих регіональних програм розвитку з урахуванням інтенсивності співробітництва з відповідними регіональними економічними союзами;

Оцтюрк І., доктор, професор університету «Мармара» Стамбул, Туреччина

- систематизація й моніторинг можливих ризиків і погроз для національних виробників;
 - удосконалення внутрішнього середовища з метою підвищення мотивації напрямку в Україну ресурсних потоків, розміщення високопродуктивних робочих місць і стратегічного входження в промислово-технологічні ланцюги євразійського розподілу праці;
 - запобігання відтоку українських ресурсів за кордон і скорочення прибутків національних виробників внаслідок випереджального зростання імпорту продукції з високим змістом доданої вартості.
4. Стимулювання внутрішньої консолідації суб'єктів підприємництва і їх орієнтації на підвищення конкурентоспроможності.

Хрипуно в В.М., голова Туапсіньської торгово-промислової палати (Російська Федерація)

Таким чином, у сучасній системі розвитку міжнародних економічних відносин пріоритетними національними інтересами для України є формування таких умов функціонування національної економіки і її суб'єктів, які б дозволили забезпечити гідне місце країни в регіональному розподілу праці. Із цією метою необхідно вже найближчим часом реалізувати завдання, орієнтовані на:

1. Оволодіння європейських стандартів виробництва, рівня і якості життя на основі вискоефективної національної економіки, конкурентноздатної стосовно задачі країни.
2. Освоєння високого рівня ефективності суспільного виробництва, підвищення продуктивності праці й зміцнення економічного потенціалу України спочатку до рівня найближчих сусідів по економічному співробітництву, а, зрештою, і до високорозвинених країн ЄС. Необхідне досягнення Копенгагенських критеріїв і приведення у відповідність інституціональної основи розвитку національної економіки державам-членам ЄС.

Губатенко М.І., помічник Народного депутата України, Героя України Януковського М.А., к.э.н.

3. Забезпечення стабільного й динамічного розвитку економіки, прискорення детінізації економічних відносин на основі узгодження економічних інтересів між суб'єктами економіки, і орієнтація їх на підвищення можливостей протистояння зростанню конкурентного тиску внаслідок приєднання України до СОТ.

4. Упорядкування угоди про СНД, узгодження євроінтеграційного напрямку України й нових форм реалізації економічного співробітництва в межах СНД і країнами ЄС у напрямки підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

Нікітіна М.Г., завідувач кафедри міжнародної економіки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського (м. Сімферополь), д.геогр.н, професор

5. Забезпечення суб'єктам української економіки високоєфективних, прозорих умов функціонування на внутрішньому ринку, недопущення дискримінації їх інтересів у відношенні з нерезидентами й забезпечення їх можливостей щодо конкурентного змагання на зовнішніх ринках країн СНД й Євросоюзу.

6. Переорієнтація національних виробників на внутрішні ресурсні джерела з метою оптимізації взаємозалежності щодо країн-партнерів СНД і міжнародних організацій;

7. Удосконалення нормативно-правової бази для впровадження стратегії підвищення конкурентоспроможності національної економіки України за рахунок освоєння інноваційного типу розвитку.

8. Забезпечення динамічного росту економіки як бази для посилення здатності національних виробників протистояти зовнішньому конкурентному тиску.

9. Установлення критеріїв паритетного співробітництва відповідно до європейським і світовим стандартам виробництва, рівня і якості життя.

10. Ревізія існуючої практики залучення ПІІ в Україну.

Орскова Т.В., заступник декана економічного факультету Донецького національного університету, завідувач кафедри "Прикладна економіка та бізнес-адміністрування" Донецького національного університету, д.е.н., професор кафедри "Міжнародна економіка"

Україна стратегічно зацікавлена в надходженні ефективних і сумлінних іноземних інвестицій, які повинні запобігти погрозі консервації низького технологічного рівня промисловості України, пов'язаного з її сучасної спеціалізації в міжнародному розподілі праці. З огляду на це, необхідно досягти якісних змін в оздоровленні інвестиційного клімату, а також терміново почати формування

національного правового середовища із внесенням відповідних уточнень до нормативних актів, які будуть регулювати поведіння ТНК на національному ринку.

У реалізації цих пріоритетів ключова роль повинна приділятися цілеспрямованій орієнтації суб'єктів української економіки на підвищення їх прибутковості й ефективності фінансово-господарської діяльності переважно, чим рахунок розвитку внутрішніх джерел розвитку, розширення можливостей внутрішнього середовища щодо підвищення конкурентоспроможності національної продукції й досягнення на цій основі структурної перебудови, політичної й соціально-економічної стабільності в суспільстві.

У цілому це відповідає концепції регіонально-секторальної інтеграції економіки нашої держави, що забезпечує зм'якшення зовнішніх факторів і наслідків глобалізації для вітчизняної економіки.

Євченко Н.М., провідний науковий співробітник Північнокавказького НДІ економічних і соціальних проблем Південний федеральний університет, д.е.н. (м. Ростову-на-Дону, Російська Федерація)

Актуальним напрямком дослідження проблем глобалізації, зокрема в області збереження певного рівня керованості національних економік є формування методології дослідження соціально-економічних наслідків глобальних трансформацій. Приймаючи також в увагу, що в сучасному світі ще відбуваються процеси утворення суверенних держав, можна зробити наступні висновки:

глобалізація не носить універсально позитивного характеру для країн світового співтовариства через економічні, соціальні, культурні й політичні відмінності між промислово розвиненими країнами й слабо розвиненими країнами.

незважаючи на високі темпи економічного росту, периферійним країнам важко перебороти розрив між розвитком національних економік, оскільки вони не володіють достатніми фінансовими й технологічними ресурсами.

Мей Гуань Сей, директор українсько-китайського центру

Досягти сталості національної економіки в умовах глобалізації слаборозвиненим країнам можливо шляхом співробітництва з інтеграційними об'єднаннями, тобто шляхом визнання й використання досягнень тієї ж глобалізації.

Необхідно розробити модель зовнішньоекономічної діяльності, що передбачала б, по-перше, скорочення імпорту в тих сферах економіки, де вітчизняні товаровиробники можуть вирішити проблему задоволення попиту не гірше закордонних за умови, що вони одержують відповідні ресурси, у тому числі валютні. На шляху реалізації такого роду імпортозаміщуючого виробництва усередині країни лежать як проблеми зовнішньоекономічної політики, так і проблеми, які важко вирішити усередині власної економіки. Незважаючи на це, орієнтація на розвиток імпортозаміщуючого виробництва може стати однією з найважливіших передумов переходу до дійсно рівноправного світового співробітництва.

Бліньська Я.В., завідувач кафедри "Міжнародної економіки й підприємництва" Національний університет державної податкової служби України", д.е.н., професор (м. Ірпінь)

По-друге, необхідно не тільки обмеження імпорту в певних сферах економіки, але й розвиток інших, насамперед перехід до цілеспрямованого імпорту оснащення, необхідного для розвитку загальних стратегічних проектів і програм, орієнтованих на постіндустріальні технології. Такого роду оснащення повинне не тільки стати засобом для виробництва готових виробів, скільки орієнтуватися на заповнення такого вакууму, що утворився в Україні за постсоціалістичної економіки між видобутком, переробкою й виробництвом базисних видів оснащення (у важкій промисловості, машинобудуванні), а також у фундаментальному й прикладному наукомісткому дослідженні.

Незалежно від методологічних й аксіоматичних концепцій конкурентоздатність тримає піраміду соціально-економічних потреб суспільства, відображає національний економічний розвиток і дає можливість знаходити оптимальні рішення в сфері соціальної політики.

Польовчик Я., доктор, Познанський економічний університет (Польща)

У світі є три основних центри з вивчення конкурентоспроможності країн. Перший з них – це Інститут стратегії та конкурентоспроможності при Гарвардському університеті (США), два інші центри розташовані у Швейцарії. Один з них – це Всесвітній

економічний форум у Давосі, а інший - Міжнародний інститут розвитку менеджменту (Лозанна). Всесвітній економічний форум оприлюднив висновки та рейтинги, що ґрунтуються на показниках 2004-2005 рр. по 117 країнах світу. Перші п'ять місць посіли Фінляндія, США, Швеція, Данія і Тайвань. Україна у цій ієрархії посіла 84 місце поряд з Молдовою та Грузією.

Амерханов А.М., президент Таганрозької міжрайонної торгово-промислової палати (Російська Федерація)

Як показує ретельний статистичний аналіз у 2006 та 2007 рр. ситуація суттєво не змінилась. Значно погіршилися показники двох з чотирьох складових загального індексу конкурентоспроможності, а саме – макроекономічна ситуація та бізнес-середовище. Найбільш проблемними чинниками для розвитку сталого конкурентного середовища, що має сприяти національному бізнесу та активізації міжнародного співробітництва у 2007 році підприємці визнали: податкові закони – 18%, корупцію – 20%, доступ до фінансів – 15%, рівень оподаткування – 13%, політичну нестабільність – 8%, інфляцію – 5% та бюрократизм урядовців і неадекватність інфраструктури, зокрема, недосконалість регулятивної політики – 5%.

Слід зазначити, що в сучасних умовах розвитку конкурентного середовища доцільним є аналіз не тільки конкурентоспроможності нації як сукупності якісних показників, що задовольняє національні та світові вимоги, і при цьому збільшує доходи своїх громадян та забезпечує власну стратегічну безпеку, а й регіонів. З огляду на це процеси розробки регіональних стратегій розвитку конкурентного середовища мають здійснюватись за результатами діагностування природно-ресурсного потенціалу та оцінювання ефективності повного комплексу організаційно-економічних механізмів всього господарського комплексу території, що наразі, дасть сукупний кумулятивний ефект для національної економічної системи.

Анісімова О.М., к.е.н., доцент, учений секретар Приазовського державного технічного університету оголошує вітальний адрес ректора ПДТУ, д.т.н., професори Волошина В.И.

Загострення конкурентної боротьби у світі, що глобалізується, закономірно висунуло на перший план проблеми конкурентоспроможності, яка має реалізовуватися на засадах відповідної регуляторної політики. Формування регуляторної політики розпочалось ще з 2000 року, потім було створено Департамент регуляторної політики Держкомітету з регуляторної політики та підприємництва, у 2005-2007 рр. було переглянуто більш ніж 9 тис. регуляторних актів, з яких понад 50% було скасовано або змінено. Існує ланцюг з наступних етапів щодо реалізації регуляторного акта: після етапу оприлюднення останнього з комплексом додаткових документів

на протязі 1-3 місяців здійснюється обговорення цього регуляторного акту, а потім приймається остаточне рішення. Якщо це обговорення не відбулось або було організовано не ефективно, то це визначає, регуляторний процес відбувся без урахування суспільної думки та думки суб'єктів господарювання.

Алексєєвський Ю.В., начальник управління зовнішньоекономічних зв'язків Торгово-промислової палати Ростовської області (Російська Федерація)

Слід визначити деякі державні інституції, які найбільш повно враховують суспільну думку, а саме Державну податкову адміністрацію, Міністерство економіки та Фонд державного майна та ті, що організують відповідну роботу не достатньо ефективно – Міністерство аграрної політики, Державний комітет з земельних ресурсів. Крім того, слід зазначити, що лише з Туреччиною, Білоруссю, Ізраїлем, Азербайджаном, Киргизією та Швейцарією існують відповідні правові документи щодо регламентації регуляторної політики України у відповідності до міжнародних угод.

Кирюхін О.М., заступник голови виконкому Ради керівників прикордонних областей, член кореспондент АТН України, к.геол.-мінерал.н., доцент (м. Харків)

В якості заходів щодо поліпшення регуляторної політики в Україні слід: по-перше, уніфікувати надання проектів регуляторних актів із відповідними документами на web-сайтах міністерств та відомств, по-друге, необхідно здійснювати роз'яснення та тренінги для представників органів державної влади проведення відповідних процедур, по-третє, налагодити дієвий механізм відповідальності за виконання та невиконання принципів державної регуляторної політики, по-четверте, слід здійснювати подальший перманентний моніторинг реалізації принципів державної політики та, нарешті, врахувати помилки попередніх етапів.

Мамів І.В., заступник начальника відділу маркетингових комунікацій ПАТ "Новокраматорський машинобудівний завод"

З огляду на існуючі структурні диспропорції та досягнутий рівень індустріалізації розвиток економіки має йти по шляху нарощення передусім технологічного рівня капіталомістких галузей, де високий ступінь зношеності основних виробничих фондів. Це, зокрема, енергетика, металургія, хімічна промисловість, машинобудування, транспорт та ін.

Шамал Ахмед Кадер, здобувач Донецького національного університету (Швеція)

Тому слід акцентувати свої зусилля створенні відповідних умов для постійного зростання обсягів виробництва й споживання металопродукції, збільшення обсягів експортно-імпорتنих операцій у вартісному вираженні; ресурсозбереження й зниження екологічного впливу на тлі світового підвищення вартості енергоресурсів і вимог до охорони навколишнього середовища; вихід підприємств галузі на IPO, що має забезпечити необхідні джерела фінансування інноваційної діяльності; придбання компаніями активів суміжних галузей й об'єктів інфраструктури (енергетичні потужності, порти й т.д.); підвищення якісних характеристик продукції й удосконалювання її асортименту; укрупнення компаній-виробників і вихід їх за межі своїх країн в руслі глобалізації світової економіки.

Мартякова О.В., завідувач кафедри управління виробництвом ДВНЗ "Донецький національний технічний університет", завідувач відділом Інституту економіки промисловості НАН України, д.е.н., професор

1. Для хімічної промисловості визначною проблемою є значна залежність від цін на імпортований природний газ, який є одночасно й сировиною, й паливом. Відповідними напрямками діяльності є проведення науково-дослідних й експериментальних робіт із пріоритетних напрямків: з створення нових перспективних матеріалів для мікро- і наноелектроніки, полімерів і компонентів на їхній основі, матеріалів зі спеціальними властивостями, надтвердих матеріалів, біосумісних матеріалів, каталізаторів, мембран; проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт з нових технологічних рішень у галузях економіки на базі хімічних технологій майбутніх поколінь, лазерних, мембранних технологій, технологій реабілітації навколишнього середовища, модульних технологій виробництва масової продукції, гнучких технологічних систем; стимулювання інноваційної й інвестиційної активності в хімічній і нафтохімічній промисловості; здійснення митно-тарифної політики з метою захисту вітчизняних товаровиробників на внутрішньому й зовнішньому ринках.

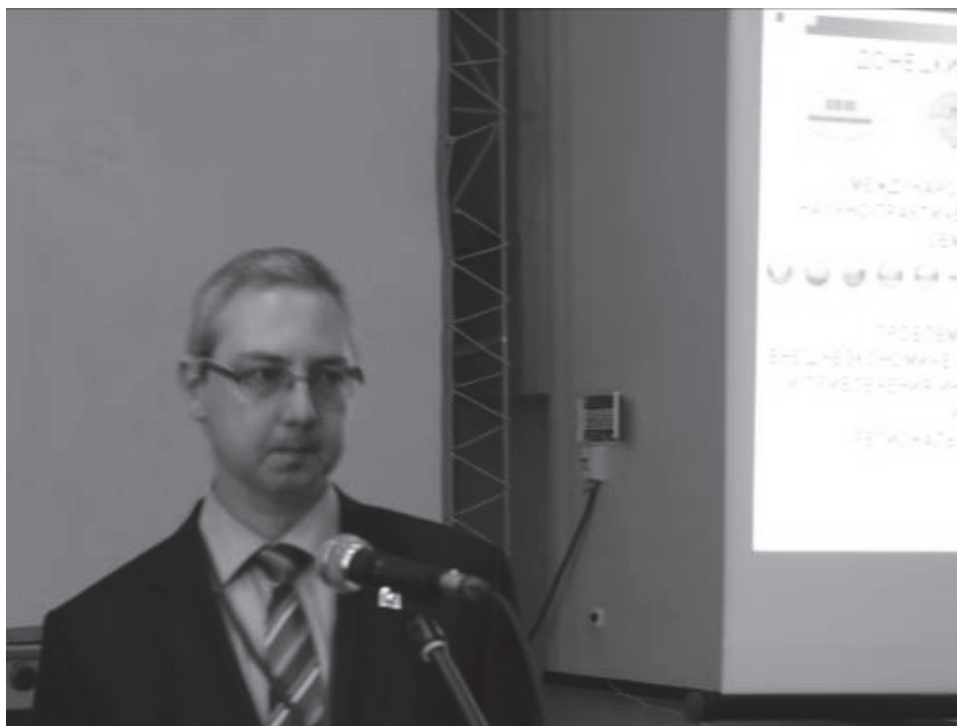
Коржов Є.О., начальник бюро перспективного розвитку ПАТ "Новоукраїнський машинобудівний завод", аспірант Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут"

2. Системна проблема машинобудування України полягає в дисбалансі між структурою виробничих потужностей, технічним рівнем продукції машинобудування та попитом на його продукцію. Головною проблемою є значна питома вага імпортованих машин та устаткування, що не сприяє формуванню інвестиційних джерел для проведення відповідної НДДКР на підприємствах. В якості основних джерел залучення інвестицій у галузь є: залучення приватних інвестицій у розвиток підприємств; розміщення облігацій на фінансових ринках і залучення інвестиційних кредитів кредитних організацій; реалізація окремих проєктів у галузі на принципах державно-приватного партнерства.

Бах Ж., підприємець (Німеччина)

- Зробити повну масштабну реструктуризацію економіки України, зберегти існуючу спеціалізацію і при цьому перейти на новий рівень технологічного розвитку. Від цього залежать водночас і напрямки, і ступінь розвитку вітчизняних науково-технічних та фундаментальних наукових знань, які мають бути пов'язані передусім з процесом структурних трансформацій. Точками зростання повинні стати технологічні парки, технополіси та інкубатори бізнесу.

Іванов Л.Т., керівник центру з якості навчання, Господарська академія імені Д.А. Ценова (Болгарія), доцент, доктор

Перші технопарки в Україні з'явилися ще у 2000 році, але вони були дещо відокремлені від реального сектору економіки, друга хвиля технопаркового руху – січень 2006 року. Попри те, що в нашій державі діяльність технопарків на деякий термін була обмежена через відсутність законодавчого поля, інноваційна діяльність таких структур за участю української сторони все ж тривала: три технопарки з КНР (провінціях Хейлунцзян та Шаньдун) та Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона виконують проекти з високих технологій у галузі зварювання.

Семёнова Н., доцент, що практикує, Ризький технічний університет магістр економіки (Латвія),

4. В умовах зростаючої конкурентності економіки, високої її залежності від енергетичних ресурсів та технологічних рішень бізнес і держава повинні вкладати кошти туди, де є або буде забезпечене суттєве збільшення продуктивності і конкурентності виробництва. Проте водночас слід забувати про зростання залежності інноваційної сфери України від зовнішнього чинника.

Враховуючи значну залежність вітчизняного виробника від зовнішнього фактора слід зосередити увагу на створенні умов для формування внутрішнього платоспроможного попиту та підвищенні якості продукції та послуг на засадах використання національних технічних надбань. Для цього слід активізувати формування ринкових, комерційних відносин у ланцюгу «влада – наука – освіта – бізнес»

СЕКЦІЯ "УГОДА ПРО СТВОРЕННЯ ЗОНИ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ З ЄС ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ЇЇ ПОЛОЖЕНЬ В УКРАЇНІ"

Гармаш М.П., директор департаменту співробітництва з Європейським Союзом Міністерства економічного розвитку й торгівлі України (ліворуч) і Кривтун К.І., головний фахівець відділу розвитку торговельного співробітництва з ЄС департаменту співробітництва з Європейським Союзом Міністерства економічного розвитку й торгівлі України

Найбільша кількість вузьких місць у роботі над Угодою про асоціацію - навколо створення зони вільної торгівлі (ЗВТ) Україна - ЄС. Відомо, що сторони домовляються про одночасне скасування 95% всіх тарифів і мит. Іншими словами, лише 5% українських товарних позицій залишаться під тарифним захистом. У першу чергу в ці 5% входить продукція аграрного сектора, що захищають і Україна і ЄС.

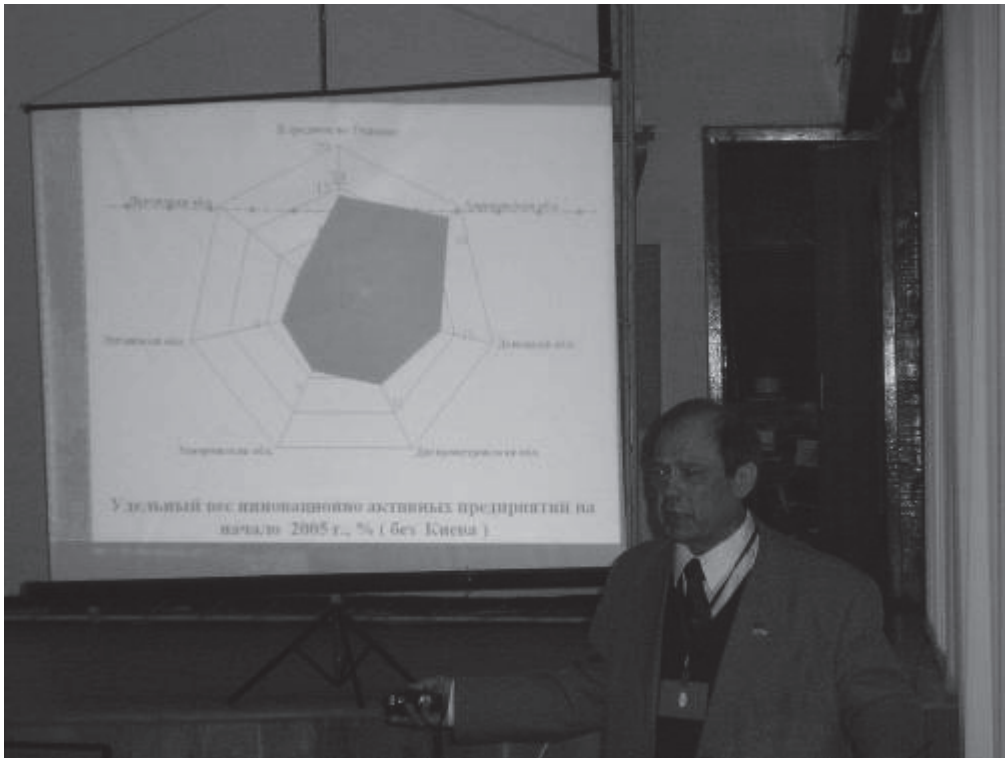
Однак, Україна в цьому випадку свідомо перебувати в програвшій, тому що мита на імпорту сільгосппродукції в ЄС у кілька разів більше, ніж в Україні після вступу у СОТ.

Тодоров І.Я., професор кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики Донецького національного університету, д.і.н., професор

Національні економічні інтереси України на переговорах з ЄС повинні складатися в:

- мінімізації втрат від реалізації умов поглиблення економічного співробітництва в зазначеному напрямку;
- конкретизації й інституціоналізації відносин із країнами ЄС;
- збалансуванні присутності на внутрішньому ринку України європейських транснаціональних компаній;
- стимулюванні розвитку науково-технологічних анклавів, розвитку технічної кооперації із країнами ЄС, розширенні проєктів у сфері інфраструктури;
- посиленні дієздатності організаційних структур, відповідальних за європейський вектор співробітництва.

Доповідач директор Регіонального філіалу НІСД в м. Донецьку, віце-президент АЕН України, заслужений діяч науки і техніки України, д.е.н., професор

До складних належать питання імплементації європейських стандартів якості. Не менш проблемними розділами є присвячені уніфікації санітарних і фітосанітарних норм, захисту прав інтелектуальної власності (включаючи географічні позначення, послуги й заснування підприємств), технічним регламентам, держзакупівлям. Актуальна й проблема відповідності українських законів законодавству ЄС. У цьому випадку мова йде про підписання поглибленої угоди (ЗВТ+), друга частина якого присвячена інституціональним змінам в Україні й адаптації українського законодавства до європейського.

Ляшенко В.І., завідувач відділом проблем регуляторної політики й розвитку підприємництва Інституту економіки промисловості НАН України, д.е.н., професор

Створення ЗВТ із ЄС найближчим часом обіцяє вітчизняному бізнесу більше ризиків, ніж переваг. Але в довгостроковій перспективі зона дасть шанс вийти на європейський ринок і підвищити якість продукції підприємств, які вживуть у конкуренції з європейськими. Втім, час для адаптації до євростандартів в українського бізнесу є. Від моменту вступу в силу угоди з ЄС до початку повноцінного функціонування ЗВТ може пройти не менш 10 років.

Собко В.Г., виконавчий директор Донецького регіонального відділення Українського союзу промисловців і підприємців
У цей період пріоритетами формування конкурентоздатності українських підприємств повинні виступати:

- забезпечення більше високого, ніж у країнах ЄС, рівня реального зростання ВВП;
- послідовне підвищення продуктивності праці у всіх галузях економіки й видах економічної діяльності;

- стимулювання ефективного використання внутрішніх сировинних, трудових і фінансових ресурсів для економічного зростання країни;
- зниження рівня збитковості вітчизняних підприємств;
- мінімізація тіньової економіки шляхом стимулювання до легалізації господарської діяльності;
- забезпечення стабільності, прозорості й ефективності державних фінансів, особливо в сферах оподаткування й бюджету;
- підвищення платоспроможності як суб'єктів господарювання, так і населення з метою активізації внутрішнього ринку;
- стимулювання розвитку внутрішнього ринку, реалізація цілеспрямованої політики цінового збалансування, впровадження моніторингу щодо несумлінної конкуренції між іноземними й національними виробниками;
- збалансована підтримка інноваційних виробництв, стимулювання поглиблення взаємозв'язку наукових досліджень і виробництва;
- підвищення ділової активності дрібного й середнього бізнесу.

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ М.Г. НІКІТІНОЇ «ГЕОЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПРИЧОРНОМОРСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»

Савельєв С.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки Тернопільського національного економічного університету, заслужений діяч науки і техніки

В контексті ускладнення та наростання темпів глобалізації для кожної держави актуалізується проблема формування національної гео економічної та геополітичної ніші з урахуванням як позитивних наслідків глобалізації, так і її потенційних загроз. Це у свою чергу потребує створення національної гео економічної стратегії, що передбачає формування механізмів захисту національної економічної безпеки.

Для України гео економічна взаємодія з країнами Причорномор'я обумовлена потребами трансформаційної економіки в умовах зросту конкуренції, а також необхідністю забезпечення регіональної стабільності та безпеки. Вбудовуючись у сучасну систему міжнародних взаємозв'язків, Україна, перш за все, повинна враховувати перспективи та тенденції їх розвитку. Це в свою чергу потребує не тільки реформи всієї системи зовнішньоекономічних зв'язків, але й перегляду багатьох науково-практичних положень.

Монографія Нікітіної М.Г. присвячена проблемі формування сучасної інтеграційної стратегії України у Причорномор'ї. Автор буде своє дослідження в руслі гео економічної концепції, що дозволяє більш комплексно та з міждисциплінарних позицій вивчити питання інтеграційної взаємодії в регіоні.

Монографія складається з чотирьох логічно пов'язаних розділів, які представляють матеріал дослідження від теоретичних положень до практичних рекомендацій.

Перший розділ роботи присвячено загальним теоретико-методологічним основам гео економіки як сучасного напрямку суспільної думки. Досліджено фактори забезпечення національної безпеки держави та модифікація її функцій в умовах глобалізації.

У другому розділі розглянуті суспільно-економічні аспекти сучасного етапу міжнародної економічної інтеграції, зокрема специфіка формування громадянського суспільства в перехідних економіках. Запропоновано оригінальні методи оцінки ефективності інтеграційного процесу.

Третій розділ розкриває концептуальні основи формування та розвитку ОЧЕС та її вплив на систему взаємодії країн Причорномор'я з ЄС. Аналізуються умови та фактори, що забезпечують регіональну стабільність при активізації зовнішньоекономічної діяльності.

Роль України у причорноморській інтеграції, проблеми та перспективи подальшої інтеграційної взаємодії з методологічної та практичної точок зору розглянуто у четвертому розділі.

В роботі запропоновані конкретні механізми підвищення ефективності використання Україною свого транзитного та науково-технічного потенціалу, що дозволить забезпечити не тільки сталий розвиток національної економіки, але і її активну роль у Причорноморській інтеграції.

Монографія підготовлена в цілому на високому науковому рівні, проте вона містить ряд як дискусійних, так і недостатньо аргументованих положень.

Зокрема у третьому розділі у підрозділі про ВЕЗ детально висвітлюються питання еволюції, функціональних та організаційно-правових особливостей їх функціонування, проте автор обмежується оглядом ситуації з розвитком ВЕЗ і ТПР в Україні станом на 2005 р. (до моменту введення мораторію), що не дозволяє повною мірою розкрити проблематику сучасного стану та знижує інформованість роботи.

У монографії детально розглядаються питання розвитку регіональної інтеграції та забезпечення сталого розвитку України, але автор не акцентує увагу на проблемах та протиріччях, які є наслідком суперечливих процесів глобалізації та регіоналізації.

Зазначені окремі зауваження не знижують загальної позитивної оцінки монографії. Представлена робота буде цікава як науково-педагогічним робітникам, так і фахівцям у сфері світового господарства та міжнародних економічних відносин.